„Ca regizor, întotdeauna respect muzica" – interviu cu Grischa Asagaroff

(Costin Popa – 9 noiembrie 2008)

Grischa Asagaroff

Costin Popa: Din 1991 sunteți directorul artistic al Operei din Zürich...
Grischa Asagaroff: Da, la început am fost, să zicem, administrator artistic dar apoi titulatura s-a schimbat în director artistic.
C. P.: Vă ocupați și de casting?
G. A.: Nu numai, ci și de conexiunile cu scena, cu alte zone ale teatrului. În paralel, am regizat noi spectacole, aici și în alte țări.

C. P.: Care vă este conceptul din punct de vedere al producțiilor?

G. A.: În prezent realizăm 12-13 noi titluri de operă și balet pe an, plus circa 20 de reluări. Cred că avem cele mai multe noi producții din lume iar ca reluări, probabil că ne apropiem de Opera de Stat din Viena.

C. P.: Aș fi dorit să știu către ce fel de mizanscene vă orientați? Moderne, clasice? Cum selectați?

G. A.: Depinde, este un amestec, în repertoriul nostru există regii clasice la unele spectacole, moderne la altele. Avem un grup de regizori, care în 17 ani de când sunt eu aici și-a tot schimbat componența, unii au rămas, alții au plecat, o parte a revenit... Nu suntem un teatru exclusiv dedicat producțiilor moderne, cum există în Germania.

C. P.: Deci folosiți în principal aceleași nume de regizori. Dar rezultatele...?

G. A.: Intuiesc la ce doriți să vă referiți. Produsele le aparțin în întregime, nu intervenim.

C. P.: Ați avut conflicte cu publicul datorită mizanscenelor moderne?

G. A.: Câteodată se acceptă regiile moderne, alteori nu. Avem o producție foarte controversată cu **Flautul fermecat**, în regia lui Martin Kušej, publicul a urât-o dar am continuat să dăm toată seria.

C. P.: Cum procedați într-o astfel de situație?

G. A.: Mergem înainte, publicul continuă să vină, încasările nu scad mult, întrucât părinții vor să aducă adolescenții sau copiii la Flautul fermecat. Sigur că producția nu este pentru vârste de 6-8 ani, pot merge cei de 15-16 ani dar nu sunt probleme. Nu știu cât va rezista pe afiș, sper că 3-4 ani.

C. P.: Îndeosebi la montările moderne, e posibil să apară conflicte între regizori și dirijori. Așa ar fi de așteptat.

G. A.: Încercăm să le evităm încă din timpul pregătirii spectacolului. Nu am avut mari divergențe, de pildă acum mai mulți ani un dirijor nu a fost mulțumit de decoruri, dar în general încercăm să

prevenim asemenea situații, punem în contact realizatorii încă de la început. Dacă e nevoie, conciliem.

Grischa Asagaroff

C. P.: Dumneavoastră personal sunteți adeptul regiilor moderne sau clasice?

G. A.: Am făcut multe producții în stil clasic, opere de Donizetti, Rossini, dar am făcut multe verdiene și pucciniene în stil modern. Am regizat modern **Macbeth** și **Manon Lescaut**. La fel **Andrea Chénier** de Giordano. Depinde cu ce scenograf lucrez, cum abordez lucrarea respectivă. Modern, modern dar întotdeauna respect muzica.

C. P.: Iată formula cheie!

G. A.: Într-adevăr și directorul general Alexander Pereira este de aceeași părere, insistăm mereu față de regizori să respecte muzica. Este important ca povestea să ajungă la auditor, ca publicul să înțeleagă simplu ce se întâmplă pe scenă. Chiar în producția cu Flautul fermecat, subiectul este clar pentru public, deși modul de redare fiind modern, unor spectatori le place, altora nu.

C. P.: Fără să fie nevoie ca publicul să citească programul ca să priceapă.

G. A.: În niciun caz nu agreăm spectacolele la care trebuie să procedezi astfel. În Germania, nu-mi plac producțiile la care nu înțeleg ce se petrece.

C. P.: Regia lui Claus Guth pentru recentul **Don Giovanni** de la Salzburg a generat o puternică controversă.

G. A.: Am fost acolo, știu.

C. P.: V-a plăcut?

G. A.: Nu, nu mi-a plăcut deloc. Primul meu **Don Giovanni** l-am făcut la Tokio, având-o în distribuție pe Elena Moșuc. Acum am realizat o nouă producție, o prezentăm tot la Tokio, într-o viziune mai clasică și tot cu Elena Moșuc, în rolul Donnei Anna. Un Don Giovanni precum cel de la festivalul salzburghez nu-l poți face în Japonia pentru că publicul nipon iubește producțiile mai tradiționale.

C. P.: Ați amintit de Elena Moșuc, o voi vedea diseară în Lucia di Lammermoor. Pregătește roluri noi la Opera din Zürich?

G. A.: Va interpreta toate cele patru personaje principale feminine din **Povestirile lui Hoffmann**, performanță pe care a realizat-o deja la Hamburg. După **Lucia** va cânta în **Maria Stuarda**. În continuare, nu știu dacă dorește ea ceva, în mod special.

C. P.: Mă bucur că vă pliați gândurile după artiștii importanți ai teatrului. Care sunt proiectele noii stagiuni?

G. A.: În sezonul viitor vom avea producții noi cu **Moise în Egipt** de Rossini, **Femeia fără umbră** de Richard Strauss, **Madame Butterfly** de Puccini, **Idomeneo** de Mozart, **Der ferne Klang** de Franz Schreker, poate **Werther** de Massenet. Este o foarte bună asociere de stiluri pe afiș. Din muzica germană avem un nou **Tristan și Isolda**, continuăm **Ring**-ul...

C. P.: Pregătiți stagiunile cu mult timp înainte?

G. A.: Domnul Pereira se gândește la titluri cu 3-4 ani înainte, sigur că mai apar schimbări pe parcurs... Pe mine nu mă anunță decât cu 2-3 ani înainte, când lucrurile sunt mai conturate.

C. P.: Cecilia Bartoli, altă vedetă a momentului, apare foarte rar în spectacole și o face numai la Opera din Zürich?

G. A.: Da, cântă mult la noi, dar pe moment nu există nici un nou proiect cu ea. A făcut Clari de Halévy, poate reluăm **Semele** de Haendel în 2010, nu-i ușor să o găsești liberă, dar sunt sigur că va continua să vină aici.

C. P.: O ultimă întrebare. Ce părere aveți despre cântăreții care abordează roluri dificile prea devreme?

G. A.: Profesorii, acompaniatorii, dirijorii, chiar și directorii teatrelor ar trebui să-i oprească. Sunt destul de puțini manageri care spun „Stai, nu te grabi!". De regulă, îi încurajează, îi împing la lucruri nesăbuite, în loc să-i stopeze! Desigur că artiștii înșiși ar trebui să fie suficient de puternici și să zică NU! Însă ca să ajungă pe mari scene, Metropolitan, Scala, acceptă orice, cântă orice. Și agenții impresariali sunt foarte periculoși.